

МАКРОЕКОНОМСКИ МОНИТОР

Март 2021

9(4)

Во четвртиот квартал од 2020, **БДП се намали за -0.7%**, што е во линија со [иницијалната проекција](#) од Finance Think од -0.8%. Во овој квартал, продолжи растот на **јавната потрошувачка** (6.6%) како резултат на државната помош за намалување на социо-економските последици од корона-кризата, но со помал интензитет од претходно. **Извозот** забележа стабилизација (раст од 1.3%), додека домаќинствата и натаму се воздржуваа од позначајна **лична потрошувачка** (пад од -4.3%). **Инвестициската активност** остана значајно потисната (пад од -13%). На производната страна, повеќе од секторите забележуваат консолидација во К4-2020, особено преработувачката индустрија, трговијата и транспортот, кои беа меѓу најпогодените од кризата. Вкупно, во 2020, **БДП се намали за -4.5%**, што е нешто подобро остварување од нашата проекција од -4.8%.

Невработеноста во четвртиот квартал од 2020 понатамошно благо се намали, на 16.1% од претходните 16.5%, додека, за разлика од претходните квартали, **вработеноста забележа благо зголемување**, од 46.6% на 46.8%. Оттука, пасивизацијата на активното население која се интензивираше во претходните два квартала е сопрена, но нема позначајни знаци на реактивирање. Во четвртиот квартал, **преработувачката индустрија, трговијата и транспортот** креирале работни места, што е во линија со нивната консолидација, додека критичен сектор погоден од кризата останува **хотелиерството и услугите со храна** – сектор кој во К4-2020 изгубил близу 4,700 работни места, што е најголема секторска загуба на квартална основа.

Економијата се соочува со понатамошна неизвесност во првиот квартал од 2021 година, со значаен ризик таа да продолжи и да се продлабочи под влијание на варијабилните информации сврзани со интензивирањето на вакцинирањето. Под претпоставка дека економските текови ќе може да се нормализираат до разумен степен до почетокот на есента 2021, **проекцијата за растот на БДП во 2021 изнесува 4.1%**.

РАСТ И ИНФЛАЦИЈА

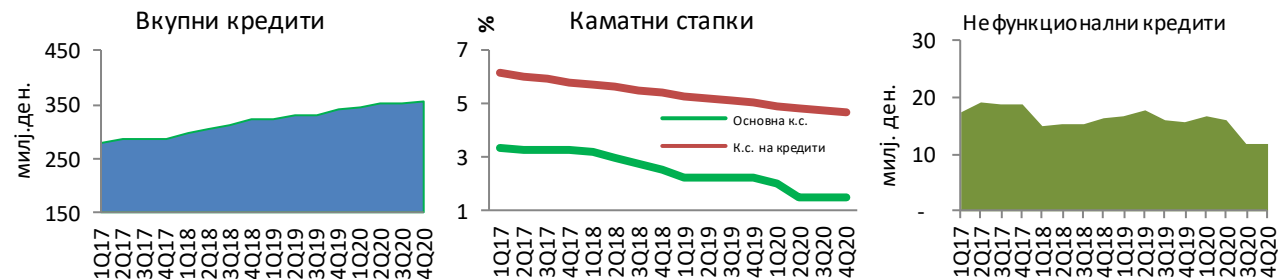
Годишен раст, %	2Q2020	3Q2020	4Q2020
БДП ЕУ 27	(11.9)	(4.3)	(0.7)
БДП Северна Македонија	(14.9)	(3.3)	(0.7)
Годишен раст, %	2Q2020	3Q2020	4Q2020
Вкупна инфлација	0.5	0.9	1.2
Базична инфлација	0.6	0.7	0.9

ПАЗАР НА ТРУД

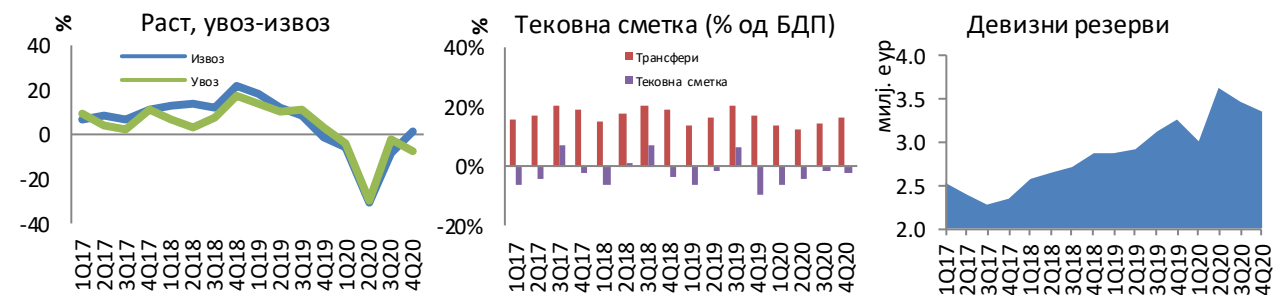
%	2Q2020	3Q2020	4Q2020
Стапка на активност (%)	56.5	55.8	55.9
Невработеност на млади (%)	33.8	34.8	39.2
Просечна нето плата (ден.)	26,362	27,390	27,927
Раст на продуктивност (%)	(14.96)	(1.69)	2.47

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ

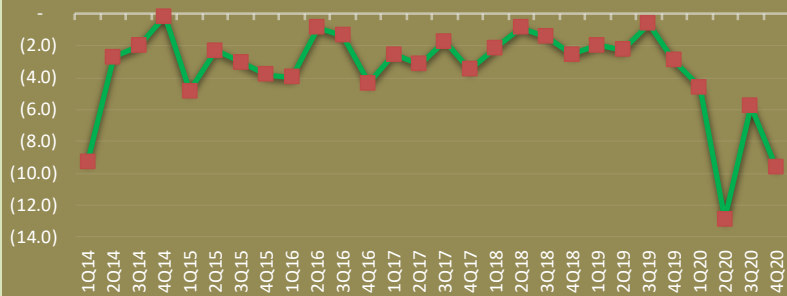
Годишен раст	2Q2020	3Q2020	4Q2020
М2	13.1%	11.4%	11.2%
Депозити	8.4%	6.1%	5.9%
Кредити	4.6%	5.2%	1.1%
Девизни резерви	24.3%	11.3%	3.0%

НАДВОРЕШНА СМЕТКА

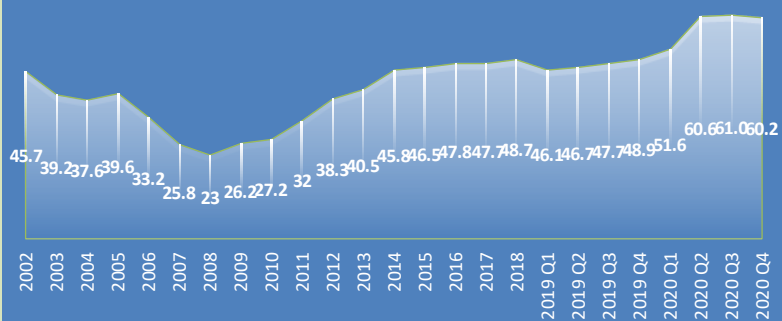

% од БДП	2Q2020	3Q2020	4Q2020
Трговско салдо	-10.6%	-11.5%	-14.1%
Приватни трансфери	12.4%	14.5%	16.2%
Тековна сметка	-3.9%	-1.9%	-2.4%
Странски инвестиции	0.3%	0.3%	-2.8%
Девизни кред. / вкупни кред.	28.0%	28.7%	28.5%

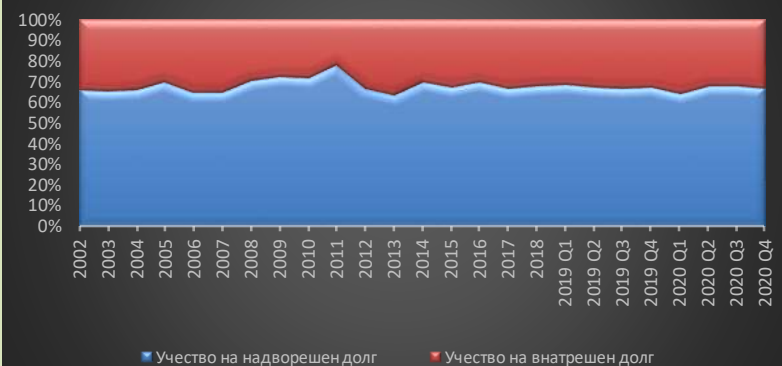
Буџетски дефицит (% од БДП)

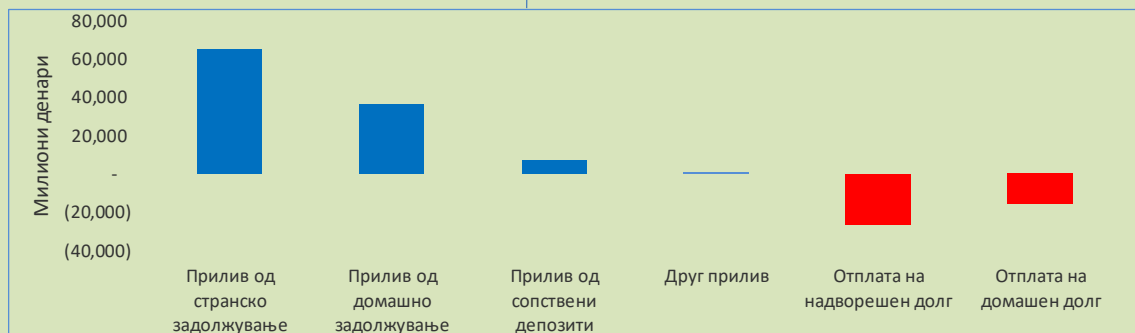
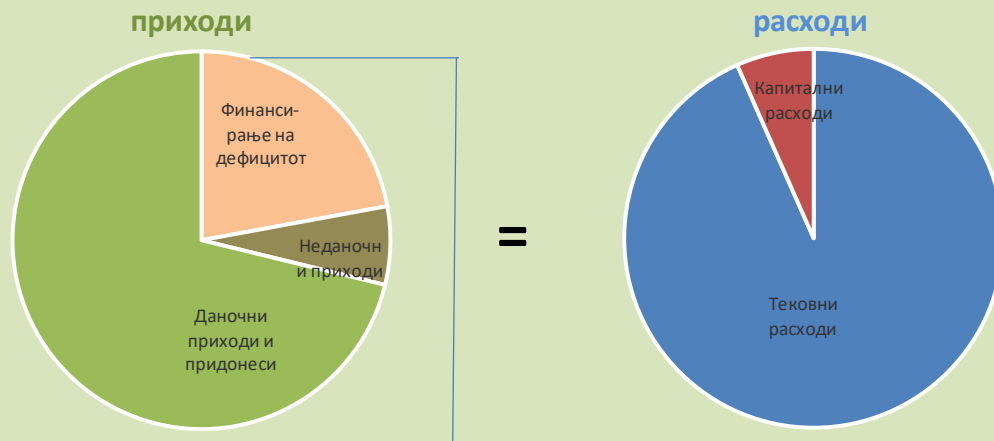
Јавен долг (% од БДП)

Структура на јавен долг

ЈАВНИ ФИНАНСИИ

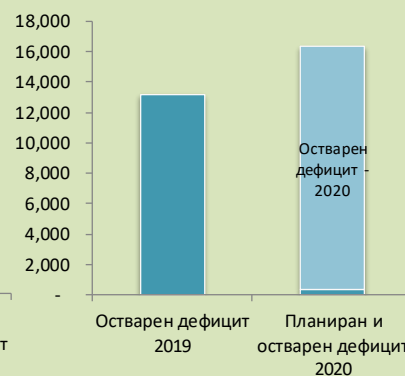
Во 2020, буџетскиот дефицит изнесува високи 8.1% од БДП, предизвикан од ударот на Ковид-19 кризата и падот на БДП, но е во линија со проекциите.

Пензиски буџет

Во 2020, пензискиот дефицит е реализиран скоро пропорционално (94.6%).

Здравствен буџет

Во 2020, здравствениот дефицит е реализиран пропорционално (97.6%).

Капитални расходи

Во 2020, капиталните инвестиции се под-реализирани со 82%.

ИНДУСТРИСКИ БЛИЦ

	Индустриско производство			Работници во индустријата		
	1-2Q/20	1-3Q/20	1-4Q/20	1-2Q/20	1-3Q/20	1-4Q/20
Енергија	(12.4)	(12.9)	(10.0)	(0.7)	(0.9)	(1.2)
Интермедијарни производи, освен енергија	(10.1)	(7.3)	(4.1)	(5.2)	(5.4)	(5.6)
Капитални производи	(25.7)	(20.0)	(14.5)	(1.1)	(3.2)	(2.9)
Трајни производи за широка потрошувачка	(25.9)	(30.0)	(29.5)	(8.0)	(7.5)	(6.7)
Нетрајни производи за широка потрошувачка	(10.6)	(8.8)	(9.1)	(5.7)	(5.4)	(5.3)
Производство на прехранбени производи	(1.4)	(1.9)	(4.5)	(0.4)	(0.2)	(0.4)
Производство на метали	(11.6)	(10.8)	(11.0)	(4.4)	(4.3)	(1.6)
Производство на облека	(17.9)	(13.9)	(13.9)	(7.5)	(7.1)	(7.0)
Производство на неметални минерални производи	(9.4)	(5.8)	(2.1)	(1.3)	(1.4)	(2.3)
Производство на тутунски производи	(18.1)	(10.1)	(15.3)	(19.5)	(23.6)	(24.8)
Производство на пијалаци	(11.8)	(12.7)	(8.8)	0.3	0.7	0.6
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	8.2	13.0	9.3	(0.7)	0.0	0.6
Производство на електрична опрема	(31.8)	(22.3)	(15.5)	(10.4)	(10.9)	(10.6)
Производство на фабрикувани метални производи	24.5	25.4	20.5	13.5	8.3	2.2
Вкупно	(14.6)	(12.1)	(9.5)	(4.4)	(4.7)	(4.6)

Finance Think е непрофитен институт за економски истражувања и политики. Основан е во во 2012 година.

Нашата Визија

Да поттикнеме економско размислување за подобра благосостојба утре.

Нашата Мисија

Да го подобриме влијанието на економските, социјалните и развојните трендови и политики врз граѓаните во Северна Македонија и регионот на Западниот Балкан, преку економски истражувања, застапување базирано на докази и водено од податоци, и поттикнување критичка дебата за демократските процеси.

Истражувањето на Finance Think им помага на носителите на политиките, застапниците на политиките, креаторите на мислење, економските новинари и јавноста да ги разберат прашањата кои влијаат врз обичните граѓани.

Врз основа на статутот, Finance Think се стреми да постигне **три статутарни цели**. Тие се:

- Да придонесе кон подобрување на економските, социјалните и развојните политики и реформи преку продуцирање докази, базирани на истражување и водени од податоци.
- Да се зголеми ефектот од производите на Finance Think врз целните групи (вештини), донесувањето политики (политики и реформи) и општеството (свесност).
- Да се развие институционалниот капацитет на Finance Think, во смисла на истражување, застапување, финансирање и комуникација, со цел посилено влијание врз економските, социјалните и развојните реформи и врз ефектите што соодветните политики ги имаат врз граѓаните.

Програмски области

- Политики на раст и развој
- Фискална транспарентност и одговорност
- Конкурентност и пристапување кон ЕУ
- Сиромаштија, вработување и вештини
- Родови и доходни нееднаквости
- Социјално претприемништво и жени
- Миграција и дознаки

ОДГОВОРНОСТ

Copyright © 2021 од страна на Finance Think, Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да се репродуцира, складира или внесе во систем за пребарување или да се пренесува во која било форма или со какви било средства (електронски, механички, со фотокопирање, снимање или на друг начин), без претходна писмена дозвола од сопственикот на авторските права. Finance Think направи максимални напори да ја осигура точноста на информациите презентирани во овој документ. Меѓутоа, ниту Finance Think ниту кој било од неговите носители на одлуки или аналитичари или вработени може да биде одговорен за какви било финансиски последици кои произлегуваат од употребата на информациите претставени од овде.

Finance Think

Институт за економски истражувања и политики
Ул. Фредерик Шопен 1/2, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
+389 2 6156 168, www.financethink.mk, info@financethink.mk